

گزارشی از پنجمین برنامه بنیاد توس در لندن

تجلیل از هنرمندان جاویدان ایرانی

گزارش: فرشته کدیور

لوگان هال لندن عصر یکشنبه ۲۹ نوامبر، مملو از جمعیت ایرانیانی بود که برای شروع پنجمین برنامه بنیاد توس عقربه های ساعت را نظاره گر بودند. بنیاد توس به مدیریت خانم جمیله خرازی این بار برگزار کننده برنامه ای با عنوان «نگاهی به تاریخ موسیقی کلاسیک، باله و اپرا در ایران» بود. در طول اجرای برنامه که در آن تاریخچه پیدایش موسیقی کلاسیک در ایران، از سمع و نظر مخاطبان می گذشت: ارکستر سمفونی نیز به رهبری استاد فنوش بهزاد با اجرای قطعات تحسین برانگیزی، سیر خط موسیقی را تکامل می بخشید.

گذر بر تاریخ موسیقی کلاسیک در ایران به زبان انگلیسی و توسط خانم الیزابت منسفیلد بیان می شد و همزمان مخاطبان بیننده متنهای فارسی این اطلاعات به همراه تصاویر مربوط به اسناد و عکسهای تاریخی آنها به روی پرده بزرگ روی سن بودند. همچنین در طول برنامه، از تأثیرگذاران و بزرگان عالم موسیقی کلاسیک در دوره های مختلف تاریخی قدردانی و نام و خاطره آنها گرامی داشته شد. از جمله نامداران که

در پیدایش و تکامل موسیقی کلاسیک و اپرا در ایران، نقش بارز و بسزایی داشتند می توان از «اولین - باغچه بان» از خوانندگان نامی اپرا و همچنین استاد «حسین دهلوی» آهنگساز مشهور ایرانی و «محمود خوشنام» موسیقی شناس ارزنده نام برد. در خلال برنامه، هنرمندان اپراخوان نیز حضور داشتند که هنر خود را به اجرا گذاشتند می توان از هنرنامهی خانم پری ثمر، پری زنگنه و ماریو تقدسی

نام برد. این بزرگان با اجراهای زنده و به یاد ماندی، شور و هیجان خاصی را به حضاران منتقل ساختند. البته گروه رقصندگان «ال دانس» نیز به اجرای رقص به روی قطعه شهرزاد پرداختند. در مجموع برنامه - های متنوعی برای اجرا در نظر گرفته شده بود که تا حدی که زمان برنامه اجازه می داد؛ نمایش داده شدند.

پیش از دقایق پایانی برنامه، نوبت به سخنگویی خانم جمیله خرازی فرا رسید که وی نیز ضمن خوشامدگویی به همگان و تشکر از حمایت های مستمر ایرانیان علاقه مند به بنیاد توس به ارج نهادن به هنر و مقام هنرمند پرداخت و بنیاد توس را بنیادی دانست که در جستجوی هنرمندانی است که نقش فعال و ارزشمندی در روند رشد فرهنگ و هنر ایرانی داشته و دارند، در پایان به منظور تقدیر از هنرمندانی که دعوت شده بودند تندیس بنیاد توس به آنها اهدا شد.

در حاشیه این برنامه گپ کوتاهی داشتیم با آقای ماریو تقدسی که با اجرای اپراهای بی نظیرش با شور و حالی وصف ناپذیر توانست کاملاً صحنه را به تسخیر خود در آورد و تشویق و تحسین های پیوسته حضاران را به همراه داشته باشد.

آقای تقدسی ضمن خسته نباشید و تشکر از اجرای تاثیرگذارتان لطفاً از خودتان بگویید. از چه زمانی خواندن اپرا را شروع کردید؟

من از سن ده سالگی نواختن ویلن را شروع کردم. در سنین جوانی بورسیه آواز را از تالار رودکی اپرای ایران برای ادامه تحصیل در لوس آنجلس آمریکا دریافت کردم. در نتیجه عازم آمریکا شدم و تحصیلاتم را در آنجا به پایان رساندم. مدت شش ماهی در نیویورک کار کردم و سپس در اپراخانه وین

استخدام شدم و مدت سه سال با آنجا قرارداد همکاری داشتم. در آن دوران افتخار همکاری با پاوراتی هنرمند اپرا خوان ایتالیایی را داشتم. در طول این مدت تجربیات ارزنده ای را کسب نمودم و توانستم با بسیاری از هنرمندان معروف دنیا همکاری نمایم.

تا کنون بیش از ۲۵ سال است که بطور مداوم در سفرم و در کشورهای مختلف از قبیل امریکا، آلمان، سوئیس، سوئد و روسیه به اجرای اپرا پرداخته ام. یکی از آرزوهایم، اجرای برنامه در ایران است. امیدوارم روزی شرایطی فراهم شود تا بتوانم به همراه دیگر هنرمندان، آموخته و اندوخته های ارزنده خود را به جوانان با استعداد ایرانی منتقل نمایم.

برگردیم به برنامه امشب بنیاد توس. انگیزه شما برای حضور در این برنامه چه بود؟

در واقع خانم جمیله خرازی چنان انرژی و هدفمندی ستودنی در معرفی فرهنگ و تاریخ هنر ایران دارند که جای تقدیر و تشکر دارد. ایرانیانی از کشورهای مختلف واقعا علاقمندند که بتوانند در زمینه شناساندن فرهنگ و هنر ایرانی فعالیت و همکاری داشته باشند. من از همینجا مراتب تشکر و سپاس خود را از مسؤلان و همکاران بنیاد توس که با همت و تلاش فراوان چنین مراسم هایی را آماده می کنند؛ بجا می آورم. در واقع تدارک چنین برنامه هایی، کار یک دولت است. دولت باید مجری چنین برنامه - هایی باشد. اما این دوستان با وجود محدودیتهای زمانی و مالی موجود، توانستند چنین برنامه هایی را با شکوه و برنامه ریزی منظمی برپا نمایند. من هم افتخار می کنم که امشب اینجا و در کنار این عزیزان حضور دارم.

آقای تقدسی برنامه های آتی شما چیست؟

از لندن به آلمان باز می گردم. کنسرت های کریسمس و سال نو را در پیش دارم و برای آنها آماده می شوم.

اولدوم به زبان آذری، سالن را به وجد آورد. این نشانگر محبوبیت آوازا و ترانه ها به زبانهای محلی ایران است. نظر خودتان در مورد اجرای آهنگهای فولکلوریک چیست؟

من واقعا از اجرای آهنگهای فولکلوریک لذت می برم و آهنگهای فراوانی را با زبانهای محلی مازندرانی، آذری، کردی و ... اجرا کرده ام و اجرای این نوع موسیقی برایم اولویت دارد.

تفاوت نسل جوان را در خارج از مرزهای ایران که کمتر آشنایی به موسیقی کلاسیک و یا محلی دارند را چگونه ارزیابی می کنید؟

خانواده ها موظف هستند که موسیقی محلی و ایرانی را به گوش فرزندان شان برسانند. همانگونه که سعی می کنیم زبان فارسی را به فرزندانمان بیاموزیم باید بتوانیم آنها را با موسیقی ایرانی نیز آشنا نماییم. این خود نوعی جنگ است که باید در راه آن مبارزه نمود.

آقای تقدسی تشکر از وقتی که در اختیار ما گذاشتید. با آرزوی موفقیت.

در حاشیه مراسم

در طی چند سال گذشته بنیاد توس برگزار کننده یکی از بهترین برنامه های فرهنگی و هنری برای ایرانیان لندن بوده است. اگرچه همیشه جذابیت هنرهای به نمایش درآمده خیل بی شمار تماشاگران را به سالن

کشانیده است اما نباید فراموش کرد که برنامه های بنیاد توس بیش از آنچه جنبه تفریحی داشته باشد بعد فرهنگی دارد و برای احیای فرهنگ و هنر و اصحاب فراموش شده آن برپا می شود. شاید دانستن آنکه این برنامه ها با بودجه خصوصی و داشتن نیروی انسانی محدود در چنین سطح کیفی برگزار می شود مانع از آن شود که جز لب به تحسین بکشاید. اما واقعیت امر این است که همیشه نکات قابل توجهی وجود دارد که یادآوریشان نه تنها از ارزش کار نمی گاهد؛ بلکه به ارتقای کیفیت برنامه ها نیز کمک به سزایی می کند.

به عنوان مثال از همان ابتدا پانزده دقیقه انتظار مضاعف و پیش بینی نشده برای شروع برنامه کافی بود تا این تأخیر موجب شود تا برای تحویل و تخلیه به موقع سالن، بخش هایی از برنامه های تدارک دیده شده حذف گردد. البته تا مدتها پس از آغاز برنامه عزیزان همچنان وارد سالن می شدند و در تاریکی سالن باید تلاش می کردند تا برای یافتن جایگاه خود از میان جمعیت حاضران عبور کنند تا شماره صندلی خود را بیابند که خب این البته در آن فضای سکوت اجرای برنامه تا حدی نظم برنامه را برهم می زد. از دیگر نکات قابل توجه اینکه متنهای تهیه شده درباره تاریخ موسیقی به زبان فارسی روی پرده نمایش داده می شد و توسط گوینده انگلیسی زبان خوانده می شد. انعکاس زبان انگلیسی درباره برنامه ایرانی در سالنی که اکثر مخاطبان فارسی زبان بودند، شاید برای کسانی که بزبان انگلیسی تسلط ندارند و یا شنیدن را به خواندن ترجیح می دهند رضایت بخش نبود اما از سوی دیگر احترامی بود به زبان کشور میزبان و تأییدی بر اهمیت برنامه بود. ضمن آنکه شنیدن وصف افتخارات ملی و زیبایی های فرهنگی - مان از زبان دیگر ملتینها لطف خاصی دارد. اما با در نظر گرفتن سن مخاطبانی که حضور داشتند و با توجه

به میزان بینائی افراد دنبال نوشته های روی پرده که با سرعت هم عبور می کردند و در آن فضای تاریک که حتی یادداشت برداشتن هم سخت بود، خیلی راحت نبود.

مساله ای که در این برنامه اتفاق افتاد و پرداختن به آن بسیار ضروری می نماید، خندیدن بعضی تماشگران به لهجه گوینده انگلیسی هنگام تلفظ نامهای ایرانی بود. زبان انگلیسی زبان دوم ما است و

هنگامی که با انگلیسی زبانان صحبت میکنیم و اشتباهی را در لهجه یا صحبت کردن مرتکب می-شویم، به ندرت پیش می آید که آنها به ما خندیده باشند و ما را با همین شکل گویش می پذیرند. پس بد نیست که ما هم به آنها احترام بگذاریم و تلفظ های آنها را به همان شکل بپذیریم.